

informer

oktober 2005

varför placera i europeiska aktier?

sida 2

vikten av diversifiering

sida 4

hur används indicatorn?

sida 8

indicator

sida 9

marknadsutveckling

sida 10

vilken rutt skall jag följa?

sida 11

fondavkastning

sida 12

Schroders

varför placera i europeiska aktier?

Många placerare är frestade att avskriva Europa på listan av intressanta placeringsobjekt. Det här beror på ett flertal faktorer som en låg tillväxt i konsumtionen, orimlig byråkrati, arbetspolitiska problem och eurons försvagning under den senaste tiden. **Ken Lamden**, Global Head of Equities hos Schroders, berättar i det följande varför han tror att detta är ett misstag. Ett flertal ledande globala företag som har en möjlighet att på lång sikt uppnå lockande avkastningar har sitt huvudsäte i Europa. Placerare bör därför inte förbise regionen.

En aktiv resursdriven infallsvinkel till placering, som betraktar europeiska aktiemarknader på företagsnivå och noggrant iakttar grundläggande ekonomiska faktorer och aktiemarknadsvärderingar, borde med tiden ge goda avkastningar åt kunder med placeringar i fonden Skandia Schroders European Equity Alpha.

Dystra ekonomiska utsikter betyder inte alltid att avkastningen på aktiemarknaden blir negativ - korrelationen mellan ekonomin och aktiemarknaden kan alltså vara svag. En titt bakom vad som ofta är negativa rubriker, visar att det finns ett flertal orsaker till att utsikterna för kontinentaleuropeiska aktiemarknader är ljusa trots att utsikterna i ekonomin är nedstämde.

Mångsidighet

Vid sidan om USA är Europa en av de största och mest diversifierade marknaderna i världen. Det finns en mångfald av högklassiga företag och näringsgrenar från svenska detaljhandelsföretag inom lågprisvaror, franska byggbolag och spanska banker, till belgisk samhällsservice, italiensk förlagsverksamhet och tyska fastighetsbolag.

I motsats till amerikanska aktier har europeiska aktier inte forskats lika grundligt av placeringsrådgivare och placerare, det här gäller speciellt de analytiker som är i USA eller Asien. Till följd av detta kan bolagen vara ineffektivt prissatta på marknaden. Som aktiva förvaltare med ett mycket starkt team av europeiska forskningsanalytiker strävar Schroders efter att utnyttja dessa ineffektiviteter.

Schroders söker företag av hög kvalitet, som trots goda tillväxtutsikter är förmånligt prissatta, ofta för att de har förbisetts av den bredare marknaden.

stark ekonomisk tillväxt i Europas utkanter

Medan BNP-tillväxten har varit svag i de centrala länderna i Europa, upplever länderna i områdets utkanter en mycket större tillväxt. Den irländska ekonomin har t.ex. vuxit snabbt under det här årtiondet, vilket har gynnats av låga räntor och en gynnsam beskattningssamling. Tillväxten i den spanska ekonomin var 3,3 % under fjolåret - vilket är nästan lika mycket som i USA.

Global fokus

En stor del av bolagen som noteras på de europeiska börserna har en global fokusering. Flera industriföretag har uppnått globalt marknadsledarskap - efterfrågan på svenska verkstadsgruppen Atlas Copco:s produkter är stor i Kina och USA samt i delar av Kontinentaleuropa, medan det franska Schneider Electric har fått allt fler beställningar från tillväxtmarknader.

De schweiziska bolagen Roche och Novartis hör till världens största läkemedelsföretag. Deras omsättning kommer till en stor del från USA. Det finska Nokia är marknadsledare inom försäljningen av mobiltelefoner i USA, Asien och Kontinentaleuropa. De globala energiföretagen Total (Frankrike), ENI (Italien) och Fugro (Holland) redovisar starka resultat till följd av stigande oljepriser.

Dessa företag (och många andra) är inte enbart beroende av statens, företagens och konsumenternas inköp i Europa - alla dessa företag kan uppnå en stark tillväxt även när de möts av utmanande ekonomiska förhållanden på inhemska marknader.

Starka grunder

Företagens resultatillväxt är positiv - företagens vinster och dividender är lika med eller bättre än förväntningarna. Europeiska företag har dessutom som helhet mycket starka balansräkningar, vilket borde ge trygghet under nedgångsperioder.

Låga skuldsättningsgrader ligger delvis bakom det faktum att företagens kassareserver är på en än högre nivå än någonsin förr. Detta ger företagen en möjlighet att belöna aktieägarna genom dividendutdelningar och återköp av egna aktier, som båda för närvarande utgör en viktig del av avkastningarna för placerare i europeiska aktier.

De europeiska aktiemarknadernas värderingar är lägre än i USA - 27 av 32 sektorer är lägre värderade i Europa än i USA.

Östeuropa - en möjlighet

Nya medlemsländer i EU (inklusive Ungern, Polen och Tjeckien) uppvisar starka tillväxtsiffror. Vanligtvis placerar vi inte direkt i dessa länder - det finns risker associerade med valutor och företagsförvaltning, även om Schroders har ett tillägnat tillväxtmarknadsteam som har den expertis som krävs för att göra direkta placeringar på dessa marknader.

Utsatthet för dessa tillväxtekonomier kan också fås indirekt, genom att placera i företag som antingen har verksamhet i området (som finska byggbolaget YIT) eller håller på att expandera till länder där konsumtionen ökar kraftigt (till exempel tyska detaljhandeln Metro)

Möjligheten att utlokalisera delar av verksamheten (som i fallet av Volkswagen och Siemens) är kanske negativt ur ekonomisk synvinkel, men kan samtidigt hjälpa flera europeiska företag att upprätthålla en hög nivå av lönsamhet och behålla konkurrensfördelarna mot rivalerna i USA och Asien.

vikten av diversifiering

Det här avsnittet behandlar hur viktigt det är att sprida på placeringsrisken vid skapandet av en balanserad placeringsportfölj

Följande ämnen behandlas:

- minska på risken: diversifiera
- allokering av tillgångarna
- aktiespecifik risk
- företagets storlek
- sektordiversifiering
- geografisk diversifiering
- placeringsstil

minska på risken: diversifiera

Risk är en oundviklig och ständigt förekommande faktor i fråga om aktieplaceringar och en viktig faktor för vilken som helst placering, eftersom aktiekurser fluktuerar, ekonomiska förhållanden förändras och företag kan gå i konkurs.

Det finns ett flertal olika tillgångsklasser, med olika riskegenskaper, som du kan välja att placera i. Medan det inte går att undvika riskerna som förknippas med de olika tillgångs-

klasserna, kan dock risken minskas om placeringsportföljen är väldiversifierad - **det är viktigt att inte lägga alla ägg i samma korg.**

Det här utgör grunden för diversifiering. Det är fråga om att sprida placeringen i ett flertal tillgångsklasser och sektorer och därmed undvika risken att portföljen blir alltför beroende av avkastningen hos en särskild tillgång.

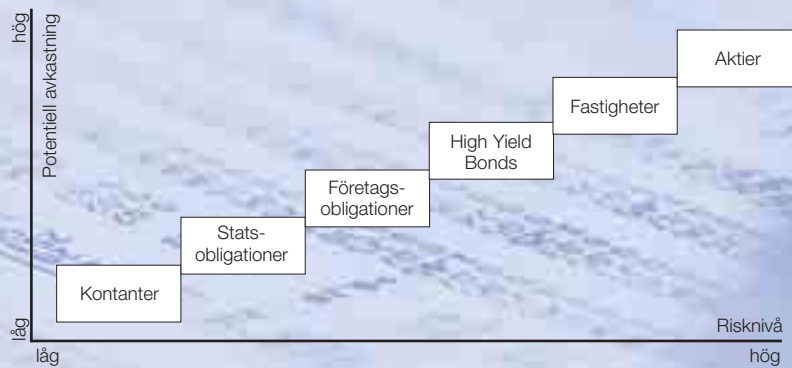
Det är viktigt att notera att skapandet av en placeringsportfölj kräver tid och placeringskunskap. Det kan vara en skrämmande uppgift att samtidigt följa med utvecklingen för flera olika aktier och masslån. Det kan vara lättare att istället dra nytta av placeringsfonder - du kan tillsammans med vårt försäkringsombud eller din försäkringsmäklare diskutera vilka fonder som passar ihop med dina placeringsbehov och din riskprofil.

allokering av tillgångarna

Det bästa och enklaste sättet att diversifiera är att sprida placeringarna till flera olika tillgångsklasser. Generellt sett kan man välja mellan att placera i aktier, masslån, kontanter och fastigheter. Dessa kategorier kan sedan indelas ytterligare - masslån kan till exempel indelas i stats- och företagsobligationer.

Var och en av dessa tillgångsklasser har varierande förhållanden mellan risk och avkastning, vilket illustreras i grafen till höger.

Målsättningen är att välja tillgångsklasser som betar sig olika; i teorin försöker man uppnå ett läge, där en tillgångsklass klarar sig bättre, när en annan klarar sig sämre. Då man skapar

en balanserad placeringsportfölj är vissa typer av tillgångar, som masslån och fastigheter till stor nytta, eftersom de ofta erbjuder låga men konsekventa avkastningar, vilket är en tydlig skillnad jämfört med aktier. Dessa tillgångsklasser erbjuder alltså en säkerhet om aktiekurserna sjunker.

Genom att sprida placeringarna mellan olika tillgångsklasser, som masslån och aktier, kan placeraren diversifiera bort flera av de risker som förknippas med placeringar i enbart en tillgångsklass - det här är den grundläggande idén bakom diversifiering.

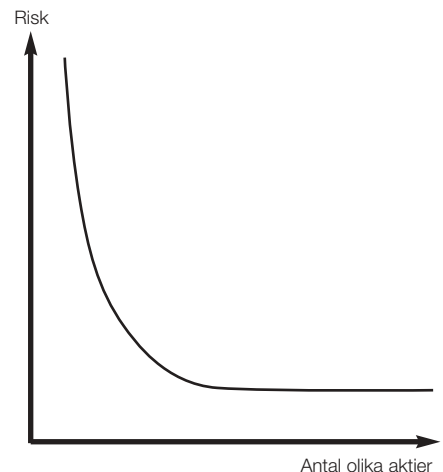
aktiespecifik risk

Du kan också diversifiera inom en tillgångsklass. Om du till exempel diversifierar dina aktieplaceringar i flera olika aktier minskar den aktiespecifika risken.

När du placerar i ett bolags aktier är du helt och hållet beroende av det ifrågavarande bolagets framgång. Om företagets redovisar ett resultat som är sämre än förväntat, sjunker både dess aktiekurs och värdet på din placering. Om du placerar i flera olika aktiebolag minskar du på den aktiespecifika risken eftersom det är osannolikt att alla bolag kommer att klara sig dåligt samtidigt. Det finns alltså ett tydligt förhållande mellan risknivån och antalet aktier i placeringsportföljen.

Genom att placera i ett så litet antal som 20 aktier kan största delen av den aktiespecifika risken diversifieras bort, vilket illustreras i grafen till höger.

Konkursen som drabbade Enron, ett av USA:s största bolag, är ett varnande exempel på de risker som kan drabba placeringar i skenbart trygga, stora multinationella organisationer. Medan inverkan av konkursen kunde ha varit katastrofal för enskilda placerare med sina totala livsbesparingar satsade i företaget, kunde den negativa inverkan ha blivit betydligt mindre för placerare med endast en liten del av aktieinnehaven i Enron.

företagets storlek

Företag kan indelas i kategorier på basis av deras storlek. Små och unga företag är mindre etablerade än stora och äldre organisationer och anses därför allmänt vara förenade med högre risk.

Förutom att sprida placeringarna till flera olika bolag, kan det vara nyttigt att diversifiera i företag av olika storlek och därmed reducera riskerna associerade med en viss typ av företag.

sektordiversifiering

Företag kan delas in i sektorer på basis av vad de säljer, producerar eller vilka tjänster de erbjuder. Till exempel Nokia bedriver sin verksamhet i telekommunikationssektorn och Fortum verkar inom energisektorn.

Som vi tidigare påpekade kan du diversifiera genom att placera i flera olika företag. Du kan uppnå ytterligare diversifiering genom att välja företag från olika sektorer.

Det finns ett flertal faktorer som gör att resultaten varierar mellan företag i olika sektorer. Ett sätt att granska de olika sektorernas handlingsmönster är att betrakta var de befinner sig i förhållande till konjunkturscykeln. I grafen till höger indelas den ekonomiska konjunkturcykeln i fyra olika faser.

Sektorernas tillväxtförväntningar är som störst i fasen 'cyklisk tillväxt'. Aktier inom dessa sektorer anses vara

förknippade med hög volatilitet. I den fjärde fasen 'defensivt värde', som omfattar sektorer som t.ex livsmedelsproducenter, är aktierna vanligtvis mindre volatila eftersom vi måste äta oberoende av vilket tillstånd ekonomin befinner sig i!

Genom att diversifiera i olika sektorer kan placeraren få tillgång till aktier med höga avkastningsförväntningar och

samtidigt kontrollera hela portföljens risknivå. Defensiva aktieinnehav ger portföljen stabilitet ifall de cykliska aktiernas kurser plötsligt sjunker kraftigt. Den rätta balansen mellan defensiva och cykliska sektorer beror på din personliga riskprofil - din försäkringsmäklare eller vårt försäkringsombud kan hjälpa dig att hitta den rätta balansen för dina placeringsmålsättningar.

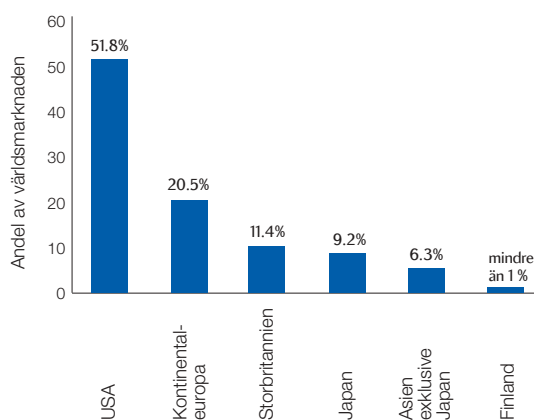

geografisk diversifiering

Diversifiering behöver inte gälla enbart tillgångsklasser och sektorer; diversifiering kan ske även på geografisk basis.

Det kan kännas tryggt att allokera största delen av placeringen på din hemmamarknad - men är det här den bästa lösningen? Enligt MSCI World indexet, utgör USA mer än hälften av världsmarknaden. Kontinentaleuropas andel är 20,5 % och Storbritannien står för 11 %. Till exempel Finlands andel av världens placeringsmarknader är mindre än 1 %. Se diagram till höger.

det kan löna sig att placera globalt

Källa: Fidelity Investments, maj 2005

Om du väljer att placera största delen av dina medel i Finland och där väljer rätta placeringsobjekt i rätt tid så lider du ingen nöd. Men är detta realistiskt? Troligtvis inte; i den nedanstående tabellen ser du vilken avkastning de olika marknaderna har gett under de

senaste åren - att kunna placera i "vinnare" och undvika "förlorare" är en nästan omöjlig uppgift.

Genom att placera i endast en marknad förbiser placeraren största delen av företaget som kunde fungera som

placeringsobjekt och samtidigt tar man inte vara på de globala diversifieringsmöjligheterna.

svårare än man tror

	USA S&P 500 Composite	Stor- britannien FTSE All share	Europa MSCI Europe (ex. UK)	Japan MSCI Japan	Sydostasien MSCI Pacific	UK masslån ML UK Gilt All maturities	Intern. masslån CGBI WGBI All maturities	Konter JPM UK Cash IM
1997	38.7	23.1	30.0	-20.5	-28.0	14.7	4.2	6.8
1998	27.2	13.8	32.5	4.1	-7.3	19.6	14.0	7.7
1999	25.0	24.2	21.6	67.0	47.8	-1.3	-1.2	5.7
2000	-1.9	-5.9	0.2	-22.4	-8.5	8.9	9.6	6.1
2001	-9.6	-13.3	-19.9	-27.4	-7.0	3.2	1.6	5.4
2002	-29.6	-22.7	-27.6	-18.7	-14.8	9.4	8.0	4.1
2003	15.7	20.9	29.2	22.4	32.2	2.1	3.3	3.8
2004	3.4	12.8	14.1	8.1	20.8	6.6	2.9	4.5

Blå = bästa avkastning Röd = sämsta avkastning Källa: Fidelity Investments, maj 2005

Nordamerika 8519 börsnoterade bolag
Asien exklusive Japan 7061 börsnoterade bolag
Europa 3736 börsnoterade bolag
Japan 3401 börsnoterade bolag
Resten av världen 2523
Storbritannien 1858 börsnoterade bolag

Källa: Fidelity, maj 2005

typ av aktie

Aktier kan också diversifieras enligt typ av aktie. Tillväxtaktiebolag har genomgått en period av oavbruten tillväxt, som allmänt förväntas fortsätta framöver. Tillväxtföretag investerar vanligtvis en stor del av vinsten i en framtida expansion, hellre än att fördela

vinsten till aktieägare som dividender. Aktier i bolag som är lågt värderade mätt med traditionella nyckeltal och fördelaktigt värderade jämfört med andra aktier inom samma bransch kallas för värdeaktier. Orsaken till den låga värderingen kan t.ex. vara att företagets

framtidsutsikter har blivit positivare under den senaste tiden.

Det är viktigt att blanda olika typer av aktier för att säkra att portföljen inte blir alltför utsatt för de risker som kännetecknar endera typen av aktier.

sammanfattning

Den största fördelen av diversifiering är att man minskar beroendet av en enskild tillgångsklass, aktie, sektor eller geografisk region och därmed minskar placeringsportföljens totala risk.

Tanken bakom diversifiering är enkel; medan ett placeringsobjekt kan sjunka i värde, kan ett annat stiga, vilket kännetecknar en balanserad portfölj.

I praktiken är det mycket svårare att skapa rätt balans mellan olika sektorer, tillgångar och marknader som passar din riskprofil och dina personliga placeringsmålsättningar. Placeringsfonder erbjuder ett utmärkt redskap för diversifiering av dina tillgångar. Tillsammans med din

försäkringsmäklare eller vårt försäkringsombud kan ni hitta de placeringsfonder som passar dig bäst.

hur används indicatorn?

I Indicator får placerarna en 12 månaders prognos över aktiemarknaden från ett urval av fondbolag som samarbetar med Skandia koncernen. Vi frågade fondförvaltarna om deras 12 månaders framtidsutsikter för de angivna sektorindexen.

Bedömningarna är inte fondspecifika. Fondbolagen har givit synpunkter gällande hela ifrågavarande sektor.

positiv valutakursprognos

Om Indicator ger en positiv bedömning för antingen US dollar, pund sterling eller japanska yen, så innebär detta att eurons värde kommer att sjunka i jämförelse med ifrågavarande valuta, vilket har en positiv inverkan på utländska placeringars avkastning.

Exempel 1€ = 100 yen

Som placerare köper du japanska aktier som kostar 100 yen. Efter köpet sjunker värdet för euro till 1€ = 90 yen. Detta innebär att du behöver bara 90 yen för att köpa tillbaka din ursprungliga euro. Du har 100 yen, som dividerat med växelkursen 1€/90 yen ger dig 1,11 euro.

Om fondbolaget anser att såväl framtidsutsikterna för japanska aktier som förhållandet mellan euro och yen är positivt, så medför detta att helhetsbedömningen för att placera i japanska värdepapper är positiv för finska placerare. En positiv valutaprognos för förhållandet mellan euro/yen skapar således förutsättningar för en bättre avkastning för japanska aktieplaceringar.

negativ valutakursprognos

Om Indicator ger en negativ bedömning för antingen US dollar, pund sterling eller japanska yen, så innebär detta att eurons värde kommer att stiga i jämförelse med ifrågavarande valuta, vilket har en negativ inverkan på utländska placeringars avkastning.

Exempel 1€ = 100 yen

Som placerare köper du japanska aktier som kostar 100 yen. Efter köpet stiger värdet för euro till 1€ = 110 yen. Detta innebär att du behöver 110 yen för att köpa tillbaka din ursprungliga euro. Du har 100 yen, som dividerat med växelkursen 1€/110 yen ger dig 0,91 euro.

Om fondbolaget anser att framtidsutsikterna för japanska aktier är positiva, men bedömningen om förhållandet mellan euro och yen är negativ, så medför detta att finska placerare bör vara försiktiga vid övervägandet av placeringar på den japanska marknaden. Det här beror på att valutakursfluktuationerna kan ha en negativ effekt på den annars positiva aktieavkastningen.

kategorier:

Aktier - fondbolagets bedömning av aktiemarknadernas utveckling beaktar inte valutakursfluktuationernas eventuella inverkan på marknaderna. Om fondförvaltaren exempelvis tror att framtidsutsikterna för den amerikanska marknaden är positiva, men samtidigt tror att en stark euro kommer att verka avskräckande för finska placerare, kommer prognosen för USA att vara positiv.

Bedömningen av varje enskild aktiemarknad syftar på ett bestämt index omräknat i euro.

Masskuldebrevslån - bedömningen av båda masskuldebrevslånemarknaderna syftar på ett bestämt index omräknat i euro.

Valutor - valutakursprognosen ger en bedömning för de som betalar placeringarna i euro.

bedömningarna baserar sig på följande riktlinjer:

- ▲ **Positiv prognos**
fondbolaget tror att jämförelseindexet kommer att stiga mer än 5 % under de följande 12 månaderna.
- **Neutral prognos**
fondbolaget tror att jämförelseindexet kommer att ha en negativ eller positiv utveckling mellan 0% och 5% under de följande 12 månaderna.
- **Negativ prognos**
fondbolaget tror att jämförelseindexet sjunker mer än 5 % under de följande 12 månaderna.

indicator

Fondförvaltarnas åsikter baserar sig på bedömningar för hela sektorn, inte enskilda fonder.

	Aktier									Masskuldebrevslån		Valutor		
	Storbritannien	Norden	USA	Finland	Europa	Japan	Stillahavsområdet exklusive Japan	Marknader under utveckling	Teknologi	Europeiska	Internationella	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen
Baring	□ ↓	-	▲	-	□	▲ ↑	▲	▲	▲	●	●	● ↓	□ ↓	▲
Evli	□	▲	●	▲	□	▲	□	▲	□	□	□	□ ↑	□ ↓	▲
Fidelity	● ↓	-	●	-	▲	▲	□	▲ ↑	-	-	□	-	-	-
FIM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Framlington	▲ ↑	-	□	-	▲ ↑	▲	▲ ↑	▲ ↑	▲	-	□	-	-	-
Gartmore	□	-	●	-	▲	▲	▲	-	□	-	●	□	-	-
Gyllenberg	□	□	□	□	□	□	□	▲	□	□	□	□	□	□
ING	-	-	●	-	□	▲	□	□	□	□ ↓	● ↓	□	● ↓	▲
INVESCO PERPETUAL	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
JPMorgan Fleming	▲	□	●	□	▲	▲	□	●	□	▲	●	●	●	●
Merrill Lynch	□	●	□	●	●	▲	▲	▲	▲ ↑	● ↓	● ↓	▲ ↑	▲ ↑	● ↓
Odin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohjola	▲	▲	● ↓	▲	▲	▲	▲	▲	□	● ↓	● ↓	□ ↑	●	▲
Schroders	▲	-	▲	-	●	□	□	▲	□	-	▲	-	-	-
Ålandsbanken	-	□	□	□	▲	□	-	□	▲	□	●	-	▲	-
SAMMANDRAG	□	□	● ↓	□	▲ ↑	▲	□	▲ ↑	□	□	● ↓	□	□	▲

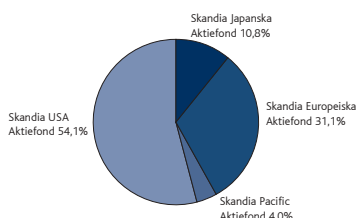
jämförelseindex

Aktier	
Storbritannien	FTSE All Share
Norden	MSCI Nordic Countries
USA	S&P 500
Finland	HEX-portföljindex
Europa	FTSE World Europe ex UK
Japan	FTSE All World Japan
Stillahavsområdet (exklusive Japan)	FTSE World Pacific ex Japan
Marknader under utveckling	S&P/IFCI Composite
Teknologi	NASDAQ

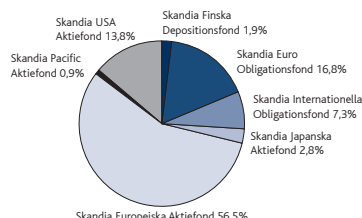
Masskuldebrevslån	
Europeiska	Citi EMU Gov Bond
Internationella	Citi WGBI

portfoliosfonderna

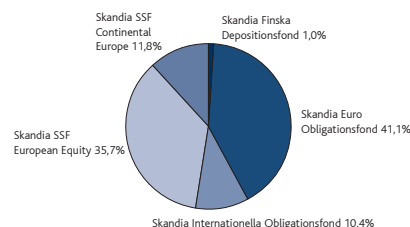
Placeringarnas fördelning 30/09/2005

Skandia
Aggressiva Portfolio

Skandia
Balanserade Portfolio

Skandia
Försiktiga Portfolio

Källa: Skandia Life

marknadsutveckling (%)

Masskuldebrevslån	1 mån	6 mån	1 år	3 år	5 år	7 år	3 år (p.a.)	5 år (p.a.)	7 år (p.a.)
Europeiska - Citi EMU Gov Bond	-0.05	4.27	8.55	20.60	42.01	-	6.44	7.26	-
Internationella - Citi WGBI	0.06	5.06	6.13	3.36	8.75	39.04	1.11	1.69	4.82
Aktier									
Storbritannien - FTSE All Share	3.76	14.60	25.76	55.48	-7.28	44.48	15.84	-1.50	5.40
Japan - FTSE All-World Japan	11.82	23.02	30.11	36.92	-30.26	69.29	11.04	-6.95	7.81
Europa - FTSE World Europe Exc UK	4.78	16.18	30.87	74.54	-11.31	50.17	20.40	-2.37	5.98
Stillahavsområdet (ex. Japan) - FTSE World Pacific Exc Japan	8.04	22.95	38.57	77.00	24.26	143.99	20.96	4.44	13.59
Norden - MSCI Nordic Countries	7.82	28.79	36.66	53.36	-47.23	73.56	15.32	-12.00	8.19
Globalt - MSCI World	4.53	14.63	20.36	35.95	-31.34	24.58	10.78	-7.24	3.19
Teknologi - NASDAQ	1.99	16.02	16.85	50.48	-57.12	23.10	14.59	-15.57	3.01
USA - S&P 500	2.81	13.01	15.21	28.92	-33.26	27.28	8.83	-7.77	3.51
Marknader under utveckling - S&P/IFCI Composite	12.52	33.23	52.48	127.55	56.39	223.65	31.52	9.35	18.27

Källa: Standard & Poor's Fund Services, utveckling i euro fram till 30/09/2005, säljkurs mot säljkurs, bruttoavkastningen återinvesterad. Den tidigare utvecklingen garanterar inte placeringarnas framtida utveckling. Standard & Poor's Fund Services och Skandia koncernen har på alla möjliga sätt försökt säkerställa ovanstående siffrors riktighet. Ingendera tar ansvar för placerarens investeringsbeslut och möjligen därav uppståande finansiella förluster.

vilken rutt skall jag följa?

Valet av fondförvaltare och fonder samt en justering av valet under årens lopp kräver tid, information och färdighet. Fondförvaltare måste väljas och övervakas för att garantera att de fortfarande representerar den bästa expertisen inom sitt område - och ersätts när de inte gör det.

Om du vill att vi skall sköta dessa uppgifter för dig erbjuder vi specialisttjänsten "förvaltning av fondförvaltare" genom att utnyttja expertisen hos vårt dotterbolag Skandia Investment Management.

Om du alternativt föredrar att välja fonder och fondförvaltare själv erbjuder vi alternativet **Self Select** - ett brett urval av ledande fondförvaltares fonder inom olika värdepappersklasser och geografiska sektorer.

MultiManager

ett urval av oberoende fondförvaltare

skandia investment management

- Skandia utnyttjar sitt systerbolags sakkunskap för att erbjuda kapitalförvaltningsfonder åt dig.
- Skandia väljer fondernas fondförvaltare, utvärderar deras verksamhet och byter ut dem vid behov.
- Du väljer själv i vilka kapitalförvaltningsfonder du vill placera.

self select

- Skandia ger dig tillgång till inhemska och internationella fondförvaltares fonder.
- Du väljer själv i vilka fonder du vill placera.

vårt fondurval erbjuder den rätta lösningen
för dig, oavsett ditt behov

	Totalavkastning							Genomsnittlig årsavkastning			Startdatum	Årligt förvaltningsarvode*	Risknivå
	1 mån	6 mån	1 år	3 år	5 år	7 år	Sedan fondens startdatum	3 år (p.a.)	5 år (p.a.)	7 år (p.a.)			
■ skandia investment management													
Skandia Aggressiva Portfolio	3.18	14.80	17.56	22.64	-37.61	9.09	48.45	7.04	-9.00	1.25	18.10.1995	1.50% **	4
Skandia Balanserade Portfolio	3.35	11.95	17.79	30.68	-21.76	20.33	75.98	9.33	-4.79	2.68	18.10.1995	1.33% **	3
Skandia Försiktiga Portfolio	2.61	8.96	14.51	28.47	1.50	29.47	68.49	8.71	0.30	3.76	18.10.1995	1.16% **	2
Skandia Euro Obligationsfond	0.15	2.88	4.81	10.98	22.83	22.95	59.27	3.53	4.20	3.00	18.10.1995	1.00%	2
Skandia Euro Aktiefond	4.44	9.83	22.08	43.01	-31.57		-6.30	12.67	-7.31		03.09.1999	0.80%	3
Skandia Europeiska Aktiefond	4.75	14.96	24.13	41.49			-27.82	12.26			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Finska Depositionsfond	0.05	0.40	0.85	3.17	8.97	13.57	19.92	1.05	1.73	1.83	18.10.1995	0.00%	1
Skandia Globala Aktiefond	6.32	20.53	23.23	23.69			-41.02	7.34			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Internationella Obligationsfond	0.52	6.44	4.11	-3.12	-3.72	12.62	38.47	-1.05	-0.76	1.71	18.10.1995	1.00%	3
Skandia Japanska Aktiefond	12.17	30.85	37.10	32.97	-31.68	44.10	7.43	9.96	-7.34	5.36	15.04.1997	1.50%	4
Skandia Pacific Aktiefond	6.42	24.25	34.32	56.43			8.44	16.08			16.10.2000	1.50%	4
Skandia USA Aktiefond	0.50	11.39	10.16	10.16			-52.32	3.28			16.10.2000	1.50%	4
■ self select													
AKTIER ASIEN EXKLUSIVE JAPAN													
Skandia Baring Eastern	6.11	16.56	25.81	41.76			8.38	12.34			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Fidelity Funds South East Asia	8.45	24.96	36.55	56.13	-3.28	100.00	-10.70	16.01	-0.67	10.41	15.04.1997	1.50%	4
Skandia INVESCO PERPETUAL Hong Kong & China	4.07	16.08	21.60				68.90				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Schroder ISF Asian Equity Alpha	6.04	20.95					29.90				22.10.2004	1.50%	4
AKTIER EUROPA													
Skandia Baring Europe Select	5.55	25.06	49.35	128.23	10.60	103.46	124.02	31.66	2.03	10.68	15.04.1997	1.50%	4
Skandia Fidelity European	5.26	20.34	37.45				98.20				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Gartmore SICAV Eurobloc	3.86	12.09					13.10				24.03.2005	1.50%	4
Skandia INVESCO GT Pan European	3.91	14.56	27.53	49.90	-46.89		-11.59	14.45	-11.89		24.03.1999	1.50%	4
Skandia INVESCO GT Pan European Enterprise	4.98	23.34	47.42	80.29	-46.29		-4.82	21.71	-11.69		24.03.1999	1.50%	4
Skandia JPM Europe Strategic Value	5.25	15.08	29.16	62.69			40.40	17.61			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Euro Markets	3.90	14.27	29.72	56.08	-16.08		44.29	16.00	-3.45		24.03.1999	1.50%	4
Skandia M&G European Index Tracker	5.45	14.93	26.68				62.40				01.10.2002	0.50%	4
Skandia Ålandsbanken Europe Value	5.22	15.94	27.95	51.38			-31.69	14.82			01.02.2002	1.40%	4
Skandia Schroder ISF European Equity Alpha	3.37	12.62					25.80				22.10.2004	1.50%	4
AKTIER FINLAND													
Skandia Alfred Berg Finland	6.81	19.01	39.10				61.50				15.09.2003	1.30%	3
Skandia Evli Select	6.54	21.58	48.05	113.76	0.35	141.26	120.75	28.82	0.07	13.41	24.11.1997	2.00%	3
Skandia FIM Fenno	8.01	20.91	35.17				37.60				04.05.2004	1.60%	3
Skandia Gyllenberg Finlandia	5.95	19.87	41.12	110.93	37.36	135.85	215.64	28.25	6.55	13.04	24.10.1996	1.30%	3
Skandia Pohjola Finland Kasvu	6.07	15.11	36.74	143.18			52.68	34.48			24.04.2001	1.50%	3
Skandia Pohjola Finland Value	4.06	10.43	28.17	93.30			103.98	24.57			01.05.2001	1.50%	3
AKTIER GLOBALT													
Skandia Baring Global Growth	4.82	14.33	17.32	24.44	-42.86	2.57	-14.63	7.56	-10.59	0.36	06.05.1998	1.50%	4
Skandia Baring Leading Sectors	7.91	17.69	23.85	24.81			-19.50	7.67			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Fidelity Managed International	6.00	20.13	24.02	22.32	-41.71	29.33	11.41	6.95	-10.23	3.74	06.05.1998	1.50%	4
Skandia Framlington Managed Growth							-0.10				30.09.2005	1.50%	4
Skandia Gyllenberg Global Equity Multimanager	5.63	15.34	19.09	18.78	-22.01	13.32	35.02	5.90	-4.85	1.80	24.10.1996	0.20% ***	4
Skandia Merrill Lynch Global Fundamental Value	2.84	12.89	18.86	26.06			-16.80	8.03			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Ålandsbanken Global Value	5.21	13.80	18.82	27.68	-45.28		-32.82	8.49	-11.36		14.06.1999	1.80%	4
AKTIER JAPAN													
Skandia Gartmore Japan Opportunities	14.53	28.25	32.57	17.00			-48.45	5.37			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Japan	11.55	24.26	26.89	24.26	-41.54		-50.06	7.51	-10.18		02.05.2000	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Japan Opportunities	9.70	20.45					27.80				12.11.2004	1.50%	4
AKTIER MARKNADER UNDER UTVECKLING													
Skandia Baring Eastern European	14.44	49.83	71.53	177.33	180.74	469.76	428.78	40.50	22.93	28.22	15.04.1997	1.50%	5
Skandia FIM Brazil	20.93						38.10				23.05.2005	3.00%	5
Skandia FIM Emerging Europe	13.10						32.10				23.05.2005	3.00%	5
Skandia FIM India	10.18						34.20				23.05.2005	3.00%	5
Skandia FIM Russia	13.28	40.82	57.50	226.11			403.51	48.29			01.05.2001	3.00%	5
Skandia Gartmore Emerging Markets	11.04	34.79	44.57	107.96	33.18		19.56	27.64	5.90		02.05.2000	1.50%	5
Skandia JPM Emerging Markets	11.32	40.47	57.96				123.20				01.10.2002	1.50%	5
Skandia JPM New Europe	13.49	48.71					61.50				18.10.2004	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Emerging Europe	14.19	48.63	74.91	198.24			141.68	43.94			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Emerging Markets	11.15	33.19	49.13	92.09	7.19	104.31	12.60	24.31	1.40	10.75	15.04.1997	1.50%	5

Risknivå 1 = Mycket låg risk 2 = Låg risk 3 = Medelrisk 4 = Över medelrisk 5 = Hög risk

Uppgifter om fondavkastningen finns tillgängliga också på vår hemsida, www.skandia-life.fi

	Totalavkastning					Genomsnittlig årsavkastning				Startdatum	Årligt förvaltningsarvode*	Risknivå	
	1 mån	6 mån	1 år	3 år	5 år	7 år	Sedan fondens startdatum	3 år (p.a.)	5 år (p.a.)				7 år (p.a.)
■ self select <i>continued</i>													
AKTIER NORDAMERIKA													
Skandia Baring American Growth	2.65	17.12	17.46	13.37			-51.61	4.27			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Fidelity American	3.40	17.43	17.08				18.60				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Framlington Nasdaq	1.37	17.46	21.03	54.17			-69.20	15.52			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Gartmore US Smaller Companies	2.79	13.44	23.50	28.59			3.00	8.74			15.10.2001	1.50%	4
Skandia JPM America Equity	0.88	8.94	11.30	14.30	-36.27	-5.80	15.93	4.56	-8.62	-0.85	15.04.1997	1.50%	4
AKTIER NORDEN													
Skandia AAF Nordic Equity	5.65	21.50					21.50				17.02.2005	1.20%	3
Skandia Carnegie Nordic Markets	6.84	25.93	40.15				45.20				04.05.2004	1.60%	3
Skandia ODIN Norden	5.03	31.15	66.55	225.04	118.10	231.21	159.33	48.13	16.88	18.66	15.04.1997	2.00%	3
AKTIER SPECIALSEKTORER													
Skandia Carnegie Medical	4.54	28.35	21.44				8.20				04.05.2004	1.70%	5
Skandia Framlington Biotech	1.80	29.89	15.70	52.02			-32.20	14.98			03.12.2001	1.75%	5
Skandia Framlington Financial	4.46	16.22	23.66	48.00			-1.19	13.96			01.05.2001	1.50%	5
Skandia Framlington Health	0.64	22.50	16.14	37.53	-45.88		127.14	11.21	-11.55		24.03.1999	1.50%	5
Skandia Henderson Industries of the Future	3.69	12.53	19.78	16.61	-42.33		-21.52	5.25	-10.43		24.03.1999	1.25%	5
Skandia INVESCO GT Leisure	-1.32	6.83	11.24	10.23			-3.00	3.30			15.10.2001	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Gold & General	20.51	32.69	22.66				23.40				27.02.2004	1.50%	5
Skandia Schroder Medical Discovery	2.07	14.71	12.11				3.70				01.10.2002	1.50%	5
AKTIER TEKNOLOGI													
Skandia Fidelity Funds Technology	3.20	13.41	14.92	20.00	-67.87		-69.32	6.27	-20.31		02.05.2000	1.50%	5
Skandia Henderson Global Technology	1.67	14.80	18.66	31.49	-80.57		-34.96	9.55	-27.94		24.03.1999	1.50%	5
Skandia JPM Europe Technology	3.22	12.83	16.73	62.94			-61.83	17.67			16.10.2000	1.50%	5
BLANDFONDER EURO													
Skandia Gyllenberg European Balanced	3.70	14.04	22.28	34.76	-10.38		6.72	10.46	-2.17		17.05.1999	1.20%	3
Skandia Ålandsbanken Europe Active Portfolio	2.98	8.37	17.49	33.78	-16.82		-5.35	10.19	-3.62		14.06.1999	1.80%	4
BLANDFONDER FINLAND													
Skandia Pohjola Ränte+Aktie	4.71	11.34	23.40	93.38	4.47	35.97	38.88	24.59	0.88	4.49	03.07.1997	2.00%	3
Skandia Gyllenberg Optimum	3.56	13.28	24.97	50.35	14.35	62.81	116.05	14.56	2.72	7.21	18.10.1995	1.20%	3
Skandia ODIN Finland	8.68	23.67	49.17	132.09			161.80	32.40			15.10.2001	2.00%	3
RÄNTEFONDER													
Skandia Aktia Likvida	0.00	0.31	0.57	2.32	7.31	11.00	15.22	0.77	1.42	1.50	14.10.1996	0.50%	1
Skandia Gartmore SICAV European Corporate Bond	0.19	3.33					5.60				08.11.2004	1.00%	2
Skandia Gyllenberg Euro Bond	0.25	3.63	6.10	14.34	28.14	26.05	42.69	4.57	5.08	3.36	24.10.1996	0.60%	2
Skandia Gyllenberg Money Manager	0.05	0.36	0.78	2.92	8.03	11.70	15.22	0.96	1.56	1.59	24.10.1996	0.30%	1
Skandia Ålandsbanken Euro Bond	0.05	0.56	1.79	7.16	16.36		18.37	2.33	3.08		14.06.1999	0.65%	1
Skandia Merrill Lynch Global High Yield Bond	-0.29	2.46					4.00				18.10.2004	1.35%	2

Källa: Skandia Life, utveckling enligt köpkurs i euro, bruttoavkastningen återinvesterad. Fondförsäkringar har inte ett garanterat värde, eftersom fondandelarnas värde kan både stiga eller sjunka, och försäkringstagaren riskerar att förlora försäkringsbesparingarna. Fondernas historiska avkastning anger inte placeringarnas framtida avkastning. Om fonderna har placeringar noterade i andra valutor än euro, påverkas fondens avkastning av valutakursfluktuationer. Om den underliggande fonden är noterad i en annan valuta än euro, påverkar valutakursfluktuationer Skandia-fondens värde jämfört med den underliggande fonden.

Totalavkastning = Den avkastning som kumuleras på placeringen under ifrågavarande tidsperiod.

Genomsnittlig årsavkastning = Medeltalet av fondens årliga avkastningar under ifrågavarande tidsperiod.

* Årligt förvaltningsarvode = Det årliga förvaltningsarvodet som de externa fondförvaltarna uppstår från Skandia-fondens underliggande fond eller fonder. De externa fondförvaltarnas förvaltningsarvoden, som förorsakas av fondernas förvaltning, ingår i fondandelskurserna. Storleken på förvaltningsarvodet som uppstår av de externa fondförvaltarna kan ändras. Utöver de externa fondförvaltarnas förvaltningsarvoden uppstår Skandia ett årligt förvaltningsarvode på 1 %, som också ingår i fondandelskursen.

** Skandias Portfoliosfonder består av flera underliggande fonder, av vilkas förvaltningsarvoden Skandia beräknar ett viktat medeltal. Detta utgör det årliga förvaltningsarvodet som uppstår från Portfoliosfonderna.

*** Fonden Skandia Gyllenberg Global Equity Multimanager består av flera underliggande fonder, av vilkas förvaltningsarvoden uppstår ett viktat medeltal utöver den avgift som anges i kolumnen "Årligt förvaltningsarvode".

Riskenivå 1 = Mycket låg risk 2 = Låg risk 3 = Medelrisk 4 = Över medelrisk 5 = Hög risk

Uppgifter om fondavkastningen finns tillgängliga också på vår webbplats, www.skandia-life.fi

Skandia Life Assurance Company Limited - filial i Finland,
PB 1129, 00101 Helsingfors, Bulevarden 2-4 A, 00120 Helsingfors,
FO-nummer: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited,
ett i England registrerat aktiebolag, registernummer 1363932
Huvudkontor: Skandia House, Portland Terrace,
Southampton SO14 7EJ, UK